

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน

ครูแรมเดือน บุญชู

เรื่อง

**การพูดโต้วาที
และมารยาทในการฟัง
การดู และการพูด**

ภาษาไทย

มัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูดโต้วาที่
และมารยาทในการฟัง
การดู และการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความรู้ และความเข้าใจ
ในการพูดโต้วาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒. พูดได้ว่าที่ ได้อย่างถูกต้อง
รู้จักกาลเทศะและบุคคล

การโต้วาที

เป็นการพูดโต้แย้งหน้าที่ประชุม โดยแบ่ง
ผู้พูดเป็น ๒ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายเสนอญัตติ
และฝ่ายคัดค้านญัตติ และมีผู้ตัดสินชี้ขาด
ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะ

องค์ประกอบของการโต้วาที

๑. ผู้โต้วาที

มี ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน
แต่ละฝ่ายประกอบด้วย หัวหน้า ๑ คน
สมาชิกฝ่ายละ ๒ - ๓ คน หัวหน้าฝ่ายเสนอ
พูดคนแรก คนที่ ๒ คือหัวหน้าฝ่ายค้าน

องค์ประกอบของการโต้วาที

๒. ญัตติ

หัวข้อในการโต้วาที ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
ญัตติที่ดีจะต้องเป็นเรื่องที่ให้ประโยชน์แก่ผู้ฟัง
อยู่ในความสนใจของสังคม มีความเป็นกลาง
และไม่ขัดต่อศีลธรรม

องค์ประกอบของการไต่वाที่

๓. ประธานหรือผู้ดำเนินการไต่वाที่

ทำหน้าที่กล่าวนำ ชี้แจงยุติ อธิบายระเบียบ การไต่वाที่ กำหนดเวลาพูด เชิญผู้ไต่वाที่ฝ่ายเสนอ และฝ่ายค้านสลับกัน รวบรวมคะแนนจากคณะกรรมการ ประกาศผล และกล่าวปิดการไต่वाที่

องค์ประกอบของการโต้วาที

๔. ผู้จับเวลา

ให้สัญญาณก่อนหมดเวลาแต่ละคน

๑ นาที และให้สัญญาณเมื่อหมดเวลา

องค์ประกอบของการโต้ว่าที่

๕. กรรมการตัดสิน

คณะกรรมการตัดสินควรเป็นจำนวนคี่
นิยม ๓ คน หรือ ๕ คน เพื่อป้องกันปัญหา
คะแนนเท่ากัน คณะกรรมการต้องเที่ยงธรรม
ในการตัดสินเหตุผลและวาทศิลป์ของทั้งสองฝ่าย

องค์ประกอบของการไต่वाที่

๖. ผู้ฟัง

อาจได้รับเชิญหรือเข้าฟังโดยอิสระ
ปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดีมีมารยาทในการฟัง

ข้อปฏิบัติในการโต้วาที

๑. ผู้โต้วาทีทุกคนเตรียมการพูด
เตรียมข้อมูลล่วงหน้า หัวหน้าฝ่ายเสนอ
เป็นผู้อธิบายญัตติ ฝ่ายค้านมีหน้าที่
หักล้างฝ่ายเสนอ ยกเหตุผลตัวอย่าง
ให้เห็นจริง

ข้อปฏิบัติในการโต้วาที

๒. มีมารยาทในการพูด ไม่พูดต่อเสียง
ขุดคุ้ยเรื่องส่วนตัว หรือใช้กิริยาไม่สุภาพ
ใช้สรรพนามแทนฝ่ายตรงข้าม
ว่า “หัวหน้าฝ่าย” “ผู้สนับสนุนฝ่าย”

ข้อปฏิบัติในการโต้วาที

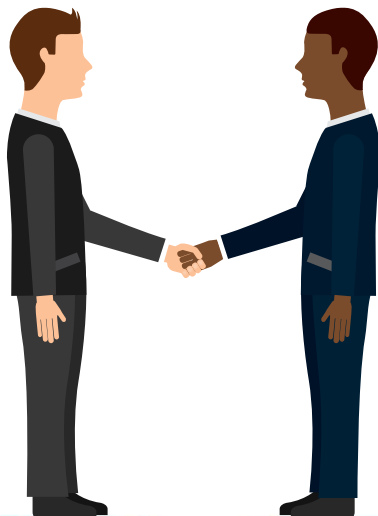
๓. ไม่ใช้ภาษาหยาบคาย หรือเล่นสำนวนโวหารเกินไป
๔. พูดให้มีเนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง
๕. ใช้ศิลปะโน้มน้าวใจผู้ฟังคล้อยตาม

ข้อปฏิบัติในการไต่वाาที่

๖. ตรงต่อเวลา นิยมกำหนดเวลา ๓-๕ นาที
ต่อผู้ไต่वाาที่ ๑ คน หัวหน้าจะได้รับเวลามากกว่า
ผู้สนับสนุน ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจกรรมการ

ข้อปฏิบัติในการโต้วาที

๗. มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย

นักเรียนทำกิจกรรม

คำชี้แจง ให้วางแผนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

กลุ่มที่ .....

๑. วัตถุประสงค์ คือ .....

๒. ประธาน คือ .....

๓. ฝ่ายเสนอ คือ ๑. หัวหน้าฝ่ายเสนอ.....

๒. ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ ๑.....

๓. ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ ๒.....

๔. ฝ่ายค้าน คือ
๑. หัวหน้าฝ่ายค้าน.....
  ๒. ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ ๑.....
  ๓. ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ ๒.....
๕. เวลาโต้วาที คือ
- หัวหน้าพูด.....นาที
  - หัวหน้าสรุป.....นาที
  - ผู้สนับสนุนคนละ.....นาที
๖. ผู้จับเวลา คือ .....

๗. คณะกรรมการตัดสิน คือ

๑.....

๒.....

๓.....

๘. การเตรียมอุปกรณ์

๑. นาฬิกาจับเวลา

ผู้เตรียมคือ.....

๒. กริ่ง

ผู้เตรียมคือ.....

๓. แบบฟอร์มการให้คะแนน

ผู้เตรียมคือ.....